

Praktická lekce: Výprava za polární kruh

Jaké je to na severním a jižním pólu? To se dozvíte na výpravě za polární kruh. Budeme hravě poznávat polární zvířata, navštívíme Eskymáky, postavíme iglú a na Antarktidě se zúčastníme výzkumu. Tak kdo je dobrodruh a vydá se s námi za polární kruh?

Věk dětí: 3–6 let

Cíle činnosti:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka a podobně), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí;
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování);
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně-názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie;
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování a podobně);
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla);
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije;
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností;
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách;
- poznávání jiných kultur.

Pomůcky:

- glóbus/mapa, vytištěné materiály, nůžky, papíry, lepidlo, laminovací fólie, laminovačka, oboustranná lepicí páska, označení startu a cíle (křída, lano, stupínek a podobně), šátek, sklenice, sních, provázek

Výprava na severní pól

Věděli jste, že naše planeta Země nosí na hlavě ledovou čepičku jménem Arktida? Arktida se nachází na severním pólu a my se ji právě vydáme prozkoumat. Nenavštívíme však jen severní pól, ale později také jižní. Nejprve si musíme nastudovat cestu na mapě.

- Práce s globusem/mapou – Názorná ukázka, kde nalezneme severní a jižní pól.
- Brainstorming – Jak to vypadá za polárním kruhem? Děti předkládají své nápady a myšlenky.
- Jak se dostaneme na severní pól? Poletíme letadlem – hra **Letadla v mlze**.

Pravidla hry – Děti rozdělíme do dvojic. Ve dvojicích je vždy jedno dítě letadlo a má zavázané oči. Druhé dítě je navigátor, drží dítě-letadlo za ruku a naviguje ho do cíle. Start a cíl přesně označíme (křídou, provazem, stupínkem...).

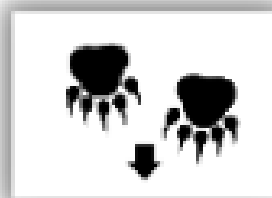
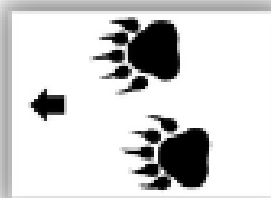
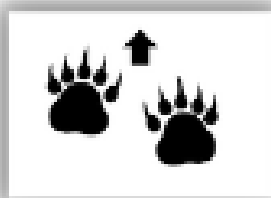
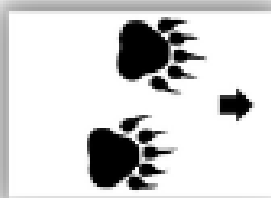
Čí jsou to stopy?

Jakmile dorazíme na severní pól – na Arktidu –, objeví se před námi spousta ledovců, které se rozpadají na kry. Ve sněhu lze vidět i nějaké stopy. Víte, čí jsou to stopy? Jsou to stopy ledního medvěda, který zde žije. Dále se tedy budeme muset vydat po kráčích a stopách ledního medvěda. V prostoru připravíme pro děti dvě dráhy – z ker a stop ledního medvěda. Děti se pohybují po dráhách. Možno doplnit hudbou a hrou na ledové sochy – „štronzo“ (jakmile se hudba vypne, děti se zastaví).

- **Ledové kry:** Bílé papíry rozprostřeme v polovině místnosti tak, aby se dalo stoupnout z kry na kru. Vytvoříme tím dráhu, kterou děti zdolávají.

Příloha č. 1: Stopy ledního medvěda

Na druhé polovině místnosti vytvoříme dráhu ze stop ledního medvěda. Děti poskakují po plakátech a kopírují stopy medvěda. Špička chodidla vždy směřuje dle naznačené stopy a šipky.

TIP:

- Doporučujeme kry a stopy pro opětovné použití zalaminovat a z bezpečnostního hlediska připevnit k podlaze například oboustrannou lepicí páskou.

Počet stop si přizpůsobte dle velikosti místnosti, počtu dětí a tak dále. Můžete vytisknout vícekrát a mít delší dráhu.

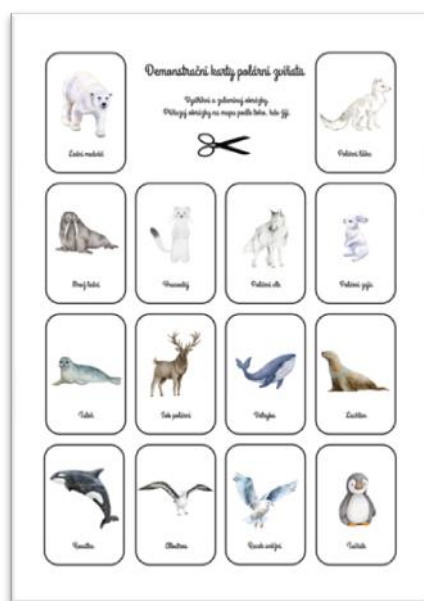

Příloha č. 2: Polární zvířata

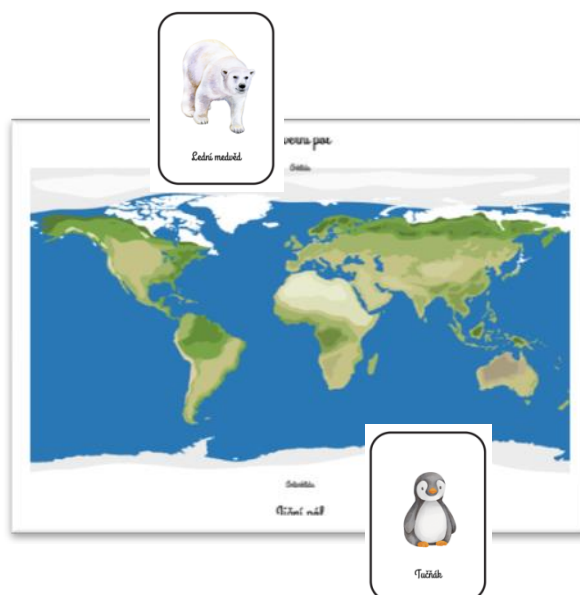
I když je za polárním kruhem velká zima, žije tam spousta zvířat. Víš, která zvířata žijí na severním pólu a která na jižním pólu? Pozor, některá zvířata žijí pouze na jednom z nich. Například ledního medvěda najdeš pouze na severním pólu a tučňáka jen na jižním pólu.

Možnosti využití materiálu: Nutno vytisknout, vystříhnout a pro opětovné použití zalaminovat.

- Demonstrační karty polární zvířata** – Ukázka, pojmenování, popis, pantomima, rytmizace slov (vytleskání), určení počtu slabik ve slově, určení počáteční a koncové hlásky/slabiky. Například: Liška – 2 slabiky, počáteční L/Liš, koncová a/ka.

- Přiřazování zvířat k pólům** – Nad mapu (sever, Arktida) a pod mapu (jih, Antarktida) podle toho, kde žijí.

- **Puzzle polární zvířata** – Skládání 2 dílů k sobě tak, aby vznikl obrázek polárního zvířete. Dílky je možné schovat po prostoru a děti je mohou hledat.

- **Hra „Já mám, kdo má“ polární zvíře** – Každé dítě dostane jednu kartu. První dítě řekne, co má na obrázku: „Já mám ledního medvěda“ a zeptá se, kdo má obrázek pod ním: „Kdo má polární lišku?“ Na otázku reaguje to dítě, které má polární lišku. Výsledkem hry je, že děti postupně vytvářejí navazující řadu (živé domino).

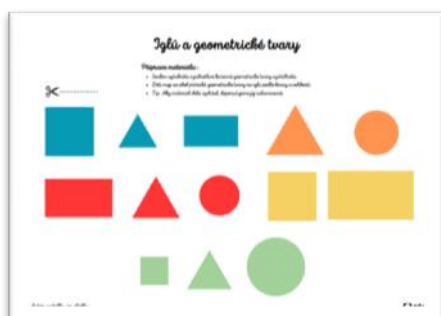

Příloha č. 3: Iglú a geometrické tvary

Nejbližše obydlené místo je Grónsko. Žijí zde Eskymáci. Aby přežili v takové velké zimě, nosí parku, což je teplý kabát z kožešin. V létě žijí ve stanech z kůže a v zimě staví sněhové iglú. Víš, jak vypadá iglú? Z čeho se staví? Právě se tady jeden Eskymák rozhodl, že by si chtěl barevně ozdobit svůj sněhový domeček. Pomůžeš mu? Ozdobíme ho barevnými geometrickými tvary. Poznáš některé geometrické tvary?

Soubor vytiskněte a jednotlivé barevné geometrické tvary vystříhněte. Děti mají za úkol přiřadit geometrické tvary na iglú podle barvy a velikosti.

Tip: Aby materiál déle vydržel, doporučujeme jej zalaminovat.

VÝPRAVA NA JIŽNÍ PÓL

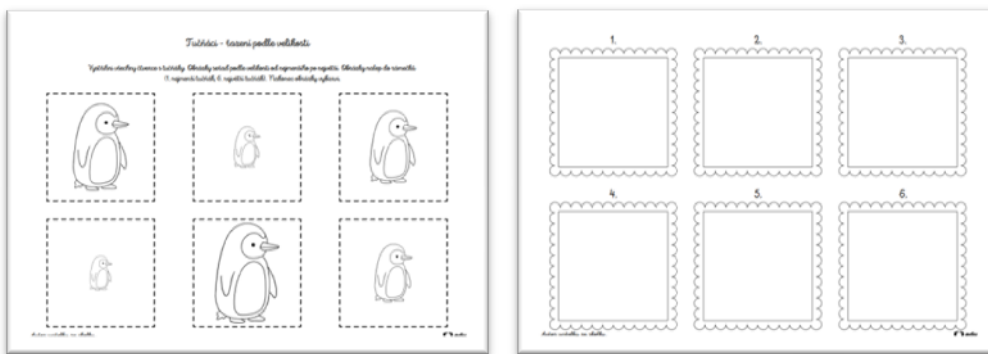
Severní pól jsme prozkoumali a nyní se můžeme vypravit na jižní pól. Poletíme zase letadlem.

→ Opět zařadíme hru **Letadla v mlze**.

Příloha č. 4: Tučňáci – řazení podle velikosti

Na jižním pólu najdeme spoustu tučňáků, od nejmenších mládětek až po velké tučňáky. Dokážeš je seřadit podle velikosti?

Vystřižni všechny čtverce s tučňáky. Obrázky seřaď podle velikosti od nejmenšího po největší. Obrázky nalep do rámečků (1. nejmenší tučňák, 6. největší tučňák). Nakonec obrázky vybarvi.

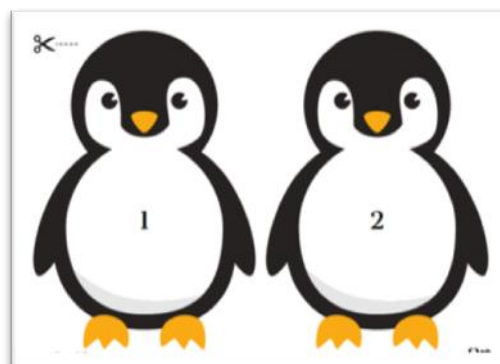
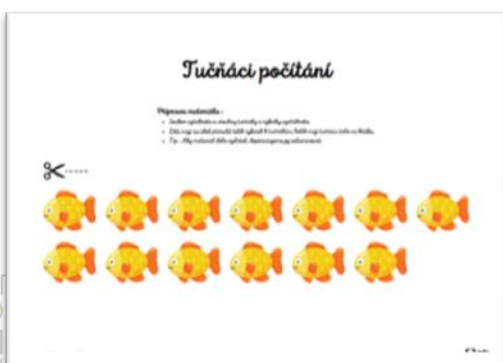

Příloha č. 5: Tučňáci – počítání

Tučňáci jsou velcí nelétaví ptáci přizpůsobení lovu ve vodě. A copak loví? Loví ryby. Kolik ryb ulovili?

Soubor vytiskněte a všechny tučňáky a rybičky vystřižněte. Děti mají za úkol přiřadit tolik rybiček k tučňákům, kolik mají tučňáci číslo na břichu.

Tip: Aby materiál déle vydržel, doporučujeme jej zalaminovat.

VÝZKUMNÍCI NA JÍŽNÍM PÓLU

Antarktida je nejchladnější místo na zemi, proto zde nežijí lidé. Je obývána pouze vědci, kteří tu pracují na výzkumech. A než vyrazíme domů, zahrajeme si na výzkumníky.

Výzkum: Kolik vody je ve sklenici se sněhem?

Kolik vody zůstane ve sklenici, když roztaje sníh?

1. Naplň sklenici sněhem a zaznač, kolik ho v ní je.
2. Sklenici postav do tepla a nechej sníh rozpustit.
3. Pozoruj, jak sníh taje a kolik vody zůstane ve sklenici.

Výzkum: Je sníh čistý?

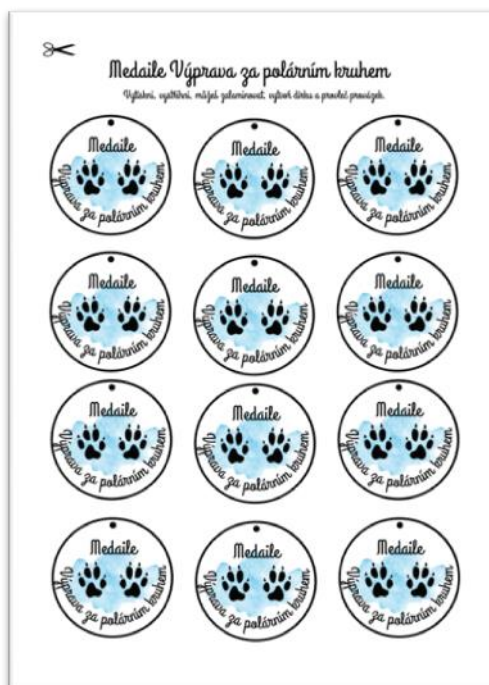
Jedli jste někdy sníh? Myslíte si, že se může sníh jíst? Je opravdu čistý? To zjistíme v tomto pokusu... Tak co? Vypili byste sklenici vody ze sněhu? Je opravdu čistá?

1. Připrav si sklenici a nasbírej do ní sníh z různých míst.
2. Dej sklenici se sněhem do tepla a nechej ho rozpustit.
3. Pozoruj, zda je voda z rozpuštěného sněhu opravdu čistá.

Příloha č. 6: Medaile Výprava za polárním kruhem

Nastal čas vrátit se zpět do Česka. Poznali jsme, že život za polárním kruhem není vůbec jednoduchý. A proto si za zdolání tohoto dobrodružství zasloužíte medaili.

Vytiskni, vystřihni, můžeš zalaminovat, vytvoř díрку a provleč provázek.

Autor: ucitelky_ze_skolky_

Toto dílo je licencováno pod licencí Creative Commons [CC BY-NC 4.0]. Licenční podmínky navštivte na adrese [<https://creativecommons.org/choose/?lang=cs>].

